TÄHTVERE KUUKIRI

Tähtvere Elu

TASUTA NOVEMBER 2018 NR. 10

Lehekirju oktoobrikuu

„Sügisene lugu“

Juba maas on kastanimune,
Käes on oktoobri algus.
Öö on priske ja ümmargune
Ja päeval on vilets valgus.
Nüüd kummikud pannakse jalga,
On tarvis ka vihmavarju.
Paned saapad valesse jalga
Ja ise sööd viinamarju.

V.Luik

Lehekirju oktoober on kiirelt ja märkamatult möödunud, kuid eks sügis ongi selline aastaaeg – toimekas ning kaunis ühteaegu.

Ka meie suurtel ja väikestel lepatriinudel on olnud sellel kuul palju vahvaid ja vajalikke toimetusi ning huvitavaid rännakuid nii kodu ümbruses kui kaugemalgi.

Lilletriinud Põllumajandusmuuseumis

Oktoobri teisel nädalal tähistasime leivanädalat. Iga rühm austas rukkileiba omamoodi – küpsetati kukleid ja banaanileiba, valmistati küüslaauguleivakesi, külastati Tartus Muhu Pagareid ja Ilmatsalus Tartu Agro viljaaita. Lilletriinu rühm osales Ülenurmes Eesti Põllumajandusmuuseumi õppeprogrammis. Giidid tutvustasid lastele erinevaid teraviljasid ja vanu ning uusi tööriistu. Lapsed said teadmisi, kuidas vanasti ja tänapäeval leib toidulauale jõuab. Kõige rohkem elevust ja rõõmu pakkusid lastele tegevused, mida sai ise proovida – koodiga viljapeksmine, käsikiviga jahvatamine, või valmistamine ja leivakukli vormimine. Ja küll see omavalmistatud leib ja või maitsesid hästi! Meie lasteaias on ilusaks tavaks leivanädal pika võileiva valmistamise ja söömisega lõpetada – nii ka sellel aastal meisterdasid suured lepatriinud 9 m pikkuse võileiva.

Lilletriinud õuesõppepäeval Nõos

Lilletriinu lapsed osalesid 18.oktoobril Tartu maakonna tervist edendavate lasteaedade tervise- ja turvalisuse alasel õuesõppe päeval „Õpin õues – tervis põues“, mis toimus Nõo lasteaias Krõll. Tartu maakonna erinevatest lasteaedadest kohale tulnud lapsi tervitasid Krõlli lasteaias Pipi, Lõvi Leo, Lotte, Bruno, Nublu ja muidugi Krõll. Läbi vahvate mängude õpiti liiklust, tuleohutust, hambahügieeni, prügi sorteerimist ja esmaabi. Lisaks veel palju liikumist, põnevat otsimist ja avastamist. Peale tervise sai meie põu täis ka rõõmsat tuju ning häid ideid. Soojad tänusõnad kõigile korraldajatele ja läbiviijatele ning loodame, et sellest üritusest saab igaaastane traditsioon.

Olgu väljas sügis või talv, kevad või suvi, ikka on tore teha üks matk loodusesse, sest nii märkab laps kõige paremini muutuseid enda ümber. Tõmbasime siis meiegi – Lilletriinud endale kummikud jalga, võtsime moonakoti selga ning asusime teele. Matkatee viis meid Ilmatsalu Linnurajale. Otsisime sügist kõigi meeltega: nägime luiki ja parte, kuulasime tuule sahinat ja vee kohinat, maitsesime kaasa võetud pirne, õunu ja omaküpsetatud kukleid, mängisime

ja mõistatasime, ronisime vaatlustorni tippu ja nuusutasime sügise lõhnasid. Kingituseks saime sügiselt kaasa roosad põsed ja hea tuju.

Lilletriinude sügismatk Ilmatsalu-Kärevere linnutee matkarajal

Pilvetriinud sügismatkal

Kuigi mõnikord lähevad veel saapad valesse jalga, ei vähenda see rännulusti ja nii võtsid Pilvetriinud samuti ette sügismatka Ilmatsalu radadel. Üheskoos avastati kodukoha põnevaid paiku ning vallutati Ilmatsalu kõrgeim tipp.

Lapsevanemadki on meie tegemistest sellel kuul indu saanud ja omalt poolt kahele toredale algatusele õla alla pannud. Nelja rühma vanemad on meisterdanud 4 õueköögi, kus lapsed saavad mängida päris pottide, pannide, kulpide jm asjadega. Küll seal valmivad tammetõrudest, kastanimunadest, puulehtedest ja okstest maitsvad praed, supid ning koogid. Eelmisel nädalal sai lasteaia õuealale kompostikast, mille abil saavad lapsed jälgida, kuidas vihmaussid muudavad biojäätmed kasulikuks mustaks mullaks. Suur, suur aitäh kõigile isadele ja emadele, kes on leidnud aega ja tahtmist nii enda kui teiste laste heaks tegutseda.

Triibutriinude õppekäik Muhu Pagaritesse

Nii mööduski meie lepatriinude toimekas oktoober – värvikirev ja päikeseküllane.

Tekst: Egle Müürsepp
Fotod: Mari Männapsoo, Evelin Pärn, Kadri Ääremaa

26. novembril

Ilmatsalu
huvi-ja noortekeskuses
Järve tee 8

60+ klubi

kell 15.00

tehnikateaduse doktor
Viljo Viljasoo loeng
Maagilised võluvahendid
kõikide hädade vastu

Kohale saab
etteteatamisel bussiga!
(teatada 23. novembriks)
Tel 53300049 Mai

Algas Küüni ja Rüütli tänava bänneri-kohtade broneerimine 2019. aastaks

Ürituste korraldajatel on võimalus broneerida tulevaks aastaks Rüütli ja Küüni tänava kohal olevate bännerite kohti.

Soovid PVC-bännerite (6 x 1 m) paigutamiseks palutakse esitada hiljemalt 31. detsembriks 2018 leheküljel: https://goo.gl/forms/Ao0wDQ3zvE48cHan2

Broneeringute tabel avaldatakse Tartu linna kodulehel jaanuari esimesel nädalal. Bännerite eksponeerimise periood algab 14. jaanuaril.

Küüni tänava bännerite kohad on tasuta, kuid Rüütli tänaval olevate kohtade eest võetakse minimaalset tasu, sest need on ühest küljest kinnitatud erakinnistule.Bännerite tootmise ning paigaldusega seonduvad kulud kannab korraldaja.

Lisainfo: Lennart Puksa tel 736 1355 / 5854 0214 /

lennart.puksa@raad.tartu.ee

Ilmatsalu huvi- ja noortekeskuses, Järve tee 8

alates novembrist 2018

Võimalik kõigil nautida loodusfotograaf

Urmas Tartese loodusfotosid

Näitus MIDAGI ON VEEL

Ilmatsalu Põhikool

Ilmatsalu Põhikool kutsub 7.12.2018

TAGASI KOOLITUNDI

Koolimaja avatakse 16.30

Tunniplaan on järgmine:
17.00 direktori vastuvõtt punasel vaibal (kutsetega)
18.00 kontsert- aktus
19.00 - 23.00 ainetunnid
Osalustasu: kuni 30. november 10 eurot (ülekandega),
alates 1.detsembrist ja kohapeal 15 eurot (sularahas)
Konto: Tartu Linnavalitsus, SEB EE621010102000178008 viitenumber 16860335000006, märksõna „Ilmatsalu kokkutulek“

NB! MEIE KOOLIMAJAS EI TARBITA ALKOHOLI!
Vilistlaste eestvedamisel on võimalik broneerida Ilmatsalu motellis saal jätkupeoks (hiljemalt 23.11.18.).

Kool on tänulik annetuse eest klaasiahju ostmise toetuseks. Ülekande saab teha kontole SEB EE621010102000178008 viitenumber 16860335000006 märksõna „Klaasiahi“

Tartu raekoja platsi jõulupuu tuleb Rõõmu külast

Tartu linn leidis tänavuse jõulukuuse naabruses asuva Luunja valla Rõõmu külast.

Kuusk pakuti välja juba eelmisel aastal ja kuna tänavuste pakkumiste hulgast sobivat ei leitud, siis valiti välja see Rõõmu külas Lehemetsa kinnistul kasvav puu.

Kahara võraga kuuse kõrgus kasvukohas on umbes 16 meetrit, raekoja platsil jääb kuuse kõrguseks umbes 15 meetrit.

Kuusk tuuakse raekoja platsile 26. novembril. Jõulutuled süttivad puul esimesel advendil ning jõulupuu jääb kesklinna kaunistama 14. jaanuarini.

Lisainfo: haljastusteenistuse peaspetsialist Inga Kiudorf, tel 7361 290, 5342 219.

Tartu linn kutsub elanikke geenidoonoriks hakkama

2018. aasta aprillikuus käivitus sotsiaalministeeriumi algatusel suur riiklik projekt, mille raames on võimalik koguda sel aastal Eesti Geenivaramusse täiendavalt veel kuni 100 000 uut geenidoonorit. Tartu linn kutsub kõiki tartlasi samuti projektis osalema.

Tartu linnapea Urmas Klaas sõnas, et riigi algatatud 100 000 uue geenidoonori initsiatiiv on üks nendest lennukatest projektidest, millega Eesti paistab maailmakaardil uhkelt silma. „See on oluline samm ennetava meditsiini suunas, mis võimaldab tulevikus pakkuda meie inimestele paremat ja õigeaegset ravi. Iga tartlane saab selle eesmärgi täitumisele kaasa aidata olles geenidoonoriks," lisas Klaas.

Toetamaks Geenivaramu projekti koguda 100 000 inimese geeniandmed, toimus ka Tartu Linnavalitsuses doonoripäev, kus käis verd loovutamas 108 doonorit.

Geenidoonoriks võivad saada kõik Eesti elanikud alates 18. eluaastast, eelduseks on informeeritud nõusoleku vormi allkirjastamine ja vereproovi loovutamine (6 ml veeniverd), vereproove kogutakse lisaks haiglate ja SYNLABi laboritele üle-Eesti veel Tartus näiteks Lõunakeskuse ja Tartu Kaubamaja Apothekas (äripäevadel kell 16-19, laupäeviti kell 11-15) ning AHHAA keskuses laupäeviti kell 12-16. Kaasa tuleb võtta ID-kaart.

Kõikidele uutele liitujatele koostatakse personaalsed geenikaardid, mille põhjal töötatakse edaspidi välja geneetiliste riskide raportid ning luua võimalused nende kättesaadavaks tegemiseks läbi meditsiinisüsteemi.

Geenivaramuga saab liituda veel aasta lõpuni või kuni 100 000 proovi täitumiseni. Tänaseks on oma nõusoleku projektiga liitumiseks allkirjastanud juba üle 71 000 inimese, kellest 57 000 on loovutanud ka vereproovi.

Liitumine on lihtne ja inimestele tasuta. Loe rohkem: www.geenidoonor.ee

Lisainfo:
Kaari Perm
Turundusspetsialist/ Tartu Linnavalitsus
Kaari.Perm@raad.tartu.ee
+372 53475326
Annely Allik
Teabejuht / TÜ Genoomikainstituut, Eesti Geenivaramu, annely.allik@ut.ee
+372 50 299 70

23. novembril 2018
Tartu Agro saalis. Pargi tee 1

NEPIKLUBI

VEEDA REEDENE ÕHTU MEIEGA!

Kell 19.00-00.00

Külas zooloog **Aleksei Turovski**

tantsuks mängib ans **Normaalne ühemehe bänd**

Pääsme hind 7.50

Pääsmeid saab osta ainult eelmüügist kuni 20. nov Mai käest, Ilmatsalu raamatukogust ja Rahinge poest.
Lisainfo 53300049 Mai

30. novembril kell 19.00
Ilmatsalu huvi- ja noortekeskuses,
Järve tee 8

MÄLUMÄNG

Esimene Ilmatsalu karikavõistlus mälumängus!

???

Võistkonnas kuni 5 liiget!
Mängujuht Kalev Mõru

Tartu valib aukodanikke ja Tartu Tähe kavalere

Tartu linnavalitsus ootab 20. detsembrini 2018 linlaste ja organisatsioonide ettepanekuid Tartu linna aukodanike ja Tartu Tähe kavaleride valimiseks.

Ettepanekuid aukodaniku nimetuse ja Tartu Tähe andmise kohta võivad teha nii eraisikud kui ka organisatsioonid. Selleks tuleb saata linnavalitsusele kirjalik ettepanek, milles peab sisalduma kandidaadiks esitatava isiku nimi, sünniaeg, kontaktandmed ning elulookirjeldus koos teenete esiletoomisega, miks isik võiks saada aukodanikuks või Tartu Tähe kavaleriks. Avalduse võib esitada tavakirjaga (Tartu Linnavalitsus, Raekoda, 50089 Tartu, ümbrikul märgusõna "aukodanik") või e-postiga aadressil press@raad.tartu.ee.

Tartu linna aukodaniku nimetus antakse erilise auavaldusena Tartu linnale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest, Tartu Täht antakse Tartu linnale osutatud eriliste teenete eest. Aukodaniku tiitli ja Tartu Tähe andmise otsustab Tartu linnavolikogu.

Aukodanike ja Tartu Tähe kavaleride tiitlite ja aumärkide pidulik kätteandmine toimub Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud kontsert-aktusel 22. veebruaril 2019.

Seni on pärast 1993. aastat nimetatud Tartu linna aukodanikeks Voldemar Vaga, Harald Keres, Ilmar Kullam, Juhan Peegel, Aleksander Elango, Viktor Masing, Rein Kirsipuu, Richard Villems, Sulev Vahtre, Helend Peep, Valve Saarma, Tullio Ilomets, Hando Runnel, Uno Uiga, Jaan Kaplinski, Erast Parmasto, Karl Kull, Jaan Einasto, Ain-Elmar Kaasik, Alo Ritsing, Aadu Regi, Endel Laas, Udo Tiirmaa, Hans-Voldemar Trass, Lembit Eelmäe, Helju Vals, Atko-Meeme Viru, Erich Kõlar, Mati Karelson, Lembit Allikmets, Vaike Uibopuu, Jüri Kärner, Martin Kutman, Arnold Rüütel, Henn Käämbre, Madis Kõiv, Enn Tarto, Marika Mikelsaar, Tiiu Sild, Lehte Hainsalu, Ants Peetsalu, Ülo Kaasik, Ene Mihkelson, Mart Ustav, Peeter Saari, Ain Kaalep, Nora Kutti, Rein Kamarik, Andres Metspalu, Peeter Tulviste, Tiia Toomet, Jaan Eha, Rein Taagepera, Väino Kull, Üllar Põvvat, Rutt Hinrikus, Joel Luhamets ja Tiina Talvik.

Tartu Tähe kavaleriks on alates 2002. aastast nimetatud Herta Elviste, Michael Clemmesen, Aino Järvesoo, Vilhelm Fischmann, Raija Sylvin, Lassi Saressalo, Heivi Pullerits, Solveig Nilsson, Endel Tünder, Armas Lahoniitty, Neeme Raig, Ene-Margit Tiit, Karl-Heinz Hebrok, Igor Holts, Nils Taube, Pertti Paltila, Ants Laaneots, Endel Taniloo, Helmut Piirimäe, Helve Raik, Jüri Vene, Irene Leisner, Ilmar Kõrgesaar, Raul Talvik, Viktor Palm, Liisa Löyttyniemi, Arvo Tikk, August Solo, Evald Rooma, Kaiu Suija, Undel Kokk, Karl Kivastik, Rein Põldme, Tiit Veeber, Ülo Lepik, Mati Meos, Aime Punga, Toomas Väli, Karl Treffner, Anne Ormisson, Kadri Leppoja, Jüri Kulasalu, Merike Lillo, Lembit Lump, Elena Poznjak-Kõlar, Väino Põllumäe, Urmas Siigur ja Mare Tommingas, Jüri Külvik, Anne Schotter, Tiiu Talvistu, Alar Kroodo, Helmer Jõgi ja Jaan Kallas.

Täpsemalt: www.tartu.ee/aukodanikud

Maarja peremajade ehitus on jõudnud nurgakivini

Tartu linn ehitab viis Maarja peremaja, millest esimestele pannakse kolmapäeval nurgakivi. Kokku saavad uutesse peremajadesse elukoha 50 intellektipuudega inimest.

Abilinnapea Mihkel Leesi sõnul loovad rajatavad peremajad hea võimaluse intellektipuudega inimestele elada võimalikult iseseisvalt ja harjutada kogukonnas elamist. "Peremajade valmimine on oodatud sündmus, kuna sellist kodu vajavaid inimesi on rohkem, kui on siiani olnud pakkuda neile teenuse kohti," ütles Lees.

Kümnele inimesele mõeldud peremajad tulevad Jaamamõisa tänav 22 ja 22a, Ujula tänav 65 ja 67 ning Kure tänav 10 kruntidele. Kõik viis peremajad on keskmiselt 300-ruutmeetrise üldpinnaga. Ehitustööd sisaldavad lisaks hoonetele ka trasside ja õueala ehitust. Hoonete sisustamiseks korraldatakse eraldi hange. Ehitustööd lõpetatakse 2019. aasta juulis.

Peremaju ehitavad Jaagor Grupp OÜ ja Lähte Ehituse AS.

Viie peremaja ehitust rahastatakse osaliselt välisabi vahenditega rahastatavast projektist "Maarja peremajade loomine Tartusse". Projekti kogumaksumus on 3 520 596 eurot, millest Tartu linna omafinantseering on 1 822 721 eurot.

13. november 2018 kell 18.00-20.00

Keraamika õpituba

täiskasvanutele ja noortele (alates 15a)

Ilmatsalu huvi- ja noortekeskuses, Järve tee 8

Õpitakse erinevaid savivoolimise tehnikaid, mida saab kohapeal kasutada oma ideede elluviimiseks.

Savivoolimine annab hea enesetunde ning peale selle valmivad ka kaunid saviesemed.

Töötoas valmistatud saviesemed transporditakse toorelt töökotta, kus need kuivatatakse, põletatakse keraamikapõletusahjus ja glasuuritakse. Glasuurimise skeem ja värvid on eelnevalt igaühega kokku lepitud. Üllatuslikult kaunid keraamilised esemed saab paari nädala jooksul valmiskujul omale.

Juhendaja Ivar Espenberg

Vajalik on eelnev registreerimine 53300049 Mai

Kohti on 15. **Osalustasu 5 eurot**

TRIITON SULGPALLIKLUBI 1999

TAHAD OLLA ÕNNELIK?
TULE SULGPALLI MÄNGIMA!

EESTI PARIM SULGPALLIKLUBI TRIITON

KUTSUB ALATES 6 AASTASEID LAPSI TASUTA
SULGPALLITREENINGUTELE ILMATSALU SPORDIHOONES

Esmaspäeval kell 15:00-16:30
Teisipäeval kell 15:00-16:30
Reedel kell 14:30-16:00

Kontakt: 56220753 Mihkel Talts
E-mail: mihkel.talts@gmail.com

Tartu kesklinna lisandus viis elektriautode kiirlaadijat

Uued elektriautode kiirlaadijad paigaldati kesklinna projekti SmartEnCity toel. Kasutama saab neid hakata alates 1. novembrist.

Uued kiirlaadijad asuvad Aura keskuse ja Turu tänava spordihoone vahel (kaks laadijat), Väike-Turu ja Soola tänava nurgal (bussijaama vastas olevas parklas), Küüni - Uueturu tänava nurgal (kaubamaja ja Poe tn pargi vahel) ning Poe tänaval Vabaduse puiestee poolses otsas.

Abilinnapea Raimond Tamme sõnul on laadijate paigaldamise eesmärgiks soodustada elektriautode kasutamist Tartus. "Nõudlus elektriautode laadimisvõimaluste järele on kesklinna piirkonnas aasta-aastalt kasvanud. Keskkonnasõbraliku elektritranspordi edendamisel on mitmekülgse laadimistaristu olemasolu kriitilise tähtsusega. Meie uued kiirlaadijad on varustatud ka CCS standardile ehk siis nn Euroopa standardile vastava pistikuga, mis võimaldab laadida erinevaid Euroopas ja samuti ka USAs toodetud elektriautosid, mida senini Eesti kiirlaadijates ei olnud võimalik laadida," ütles Tamm.

Kiirlaadijate ost ja paigaldamine läks maksma 119 274 eurot, tööd tegi riigihanke võitnud Elektritransport OÜ.

Laadijate ostu ja paigaldamist rahastati rahvusvahelisest projektist SmartEnCity, mille käigus luuakse kesklinnas asuvast hruštšovkade piirkonnast tarkadel lahendustel toimiv energiasäästlik linnaosa. Projekti üks peamisi tegevusi on nõukogudeaegsete kortermajade renoveerimine liginullenergia hooneteks.SmartEnCity projekti rahastatakse Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammist Horisont 2020.

Lisainfo: Tartu abilinnapea Raimond Tamm, tel 515 4738.

Väljaandja: Tartu linnavalitsus
Toimetaja: Lembit Kaarna Tel 551 0131
e-post aiasober@aiasober.ee
Levi OÜ Aiasõber
Küljendus ja trükk: OÜ Tarmest